

Tillgängligheten vid Vesterkalmare Disc Golf

Datum: 18 augusti 2025 **Tid:** kl. 13 **Plats:** Vesterkalmare, Jomala

Deltagare:

Erika Elfsberg, Funktionsrätt Åland/tillgänglighetsgruppens sekreterare

Catrin Schönberg, Vårt Hjärta

Katrina Böling, Ålands reumaförening

Nina Carlson, Ålands neurologiska förening

Mari Rosenqvist, Vesterkalmare Disc Golf

Funktionsrätt Åland kontaktades av Mari Rosenqvist vid Vesterkalmare Disc Golf om att få rådgivning om tillgänglighet vid sin anläggning. Förbundets tillgänglighetsgrupp ser det som mycket positivt att man tar kontakt och har en önskan om att göra sin anläggning tillgänglig för fler.

Tillgänglighetsgruppen består av representanter från Funktionsrätt Åland och dess medlemsföreningar. Gruppen gör inventeringar utifrån ett erfarenhetsperspektiv. Gruppen har ett brett perspektiv där fysiska, sensoriska samt psykiska funktionsnedsättningar beaktas och vilka anpassningar som behövs för att det som inventeras ska vara tillgängligt för alla. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ligger till grund för gruppens arbete.

Det som efterfrågats av diskgolfsen är synpunkter på tillgängligheten för personer med nedsatt rörlighet och det är främst dessa aspekter gruppen tittar på under den här kartläggningen. Kartläggningen gjordes en solig eftermiddag i augusti.

Innehåll

Om anläggningen	1
Ankomst och parkering	2
Diskgolfbanorna	2
Övriga bekvämligheter	4
Slutsatser och gruppens rekommendationer	6

Om anläggningen

Mari Rosenqvist inleder träffen med att berätta om rörelsen. Vesterkalmare Disc Golf är ett familjeföretag och är beläget på mark som till vissa delar tidigare varit åkermark. Diskgolfbanan har 18 hål, vilka är belägna på plan åkermark närmast Vesterkalmarevägen samt bergs- och skogsmark som vetter upp mot Solberget.

Det är de "lätta" banorna på plan gräsmark nära vägen som Vesterkamare Disc Golf är intresserade av att göra tillgängliga för fler. Dessa banor är även den del av diskgolfanläggningen där man kan spela disk golf utan kostnad, resterande banor spelar man på mot en avgift.

Ankomst och parkering

Bild 1. Parkeringen är en grusplan.

Bild 2. Skyltning vid vägen.

Diskgolfbanan är synligt skyltad vid infarten till höger på Vesterkalmarevägen, alldeles efter korsningen Lemlandsvägen – Vesterkalmarevägen. Parkeringen är en stor grusplan utan utmärkta rutor. Det finns oftast gott om plats att parkera. Det finns inte någon utmärkt parkeringsplats för de med särskilt tillstånd.

Gruset på parkeringen upplevdes som svårframkomligt på vissa ställen med rullstol och rullator. Grus fungerar bra som fast underlag om det är tillräckligt packat, medan löst grus ofta är svårframkomligt. Därför kan det vara bra att använda grus med mindre kornstorlek alternativt att packa gruset.

Diskgolfbanorna

Bild 3. Väg till banorna.

Bild 4. Ojämnheter i gräset.

För att komma till de olika banorna tar man sig fram på klippt gräs, till största delen på plan mark, men på vissa ställen kan det vara lutningar och även gropar i marken. Gruppen upplevde att det till största delen gick bra att ta sig fram med hjälpmedel. På vissa ställen fanns gropar som behöver fyllas. Det är också viktigt att gångstråken är välklippta.

Bild 5. Upphöjd utslagsplats

Bild 6. Skylt vid bana

Varje utslagsplats utgörs av en upphöjd platå i trä med konstgräs på ovasidan, höjden på platån är 17 cm. Denna är inte åtkomlig med hjulförsedda hjälpmedel. Vesterkalmare disk golf har planer på att gräva ned utslagsplatserna så att de blir i marknivå. Gruppen konstaterar att detta skulle öka tillgängligheten. Skulle man istället välja att förlänga utslagsplatsen med ramp så behövs avåkningskydd runt utslagsplatsens kanter. En ramp som enkelt går att använda, med en lutning som inte överskrider 5 grader, blir 3,4 meter lång. En nedsänkt platå är en enklare lösning.

Det är viktigt att se till att en nedsänkt platå inte utgör snubbelrisk. Finns någon uppstickande del kan den gärna målas i en synlig färg, såsom gult.

Intill varje utslagsplats finns en infoskylt. Skylten på fotot har blivit svårläst på grund av fukt, men ska bytas mot laminerade skyltar som håller bättre för regn. Höjden på skylten är 75 cm till högsta punkt, skylten har lutning. Den kan enkelt läsas från såväl sittande som stående. Text på skyltar bör vara tydlig och lätt att förstå. Kontrastfärgen bör även vara hög, exempelvis svart på vitt, med en tillräckligt textstorlek.

Bild 7. Korg för diskar.

Bild 8. Korg med grus runt om.

Majoriteten av korgarna för diskarna ser ut som på den vänstra bilden och går enkelt att komma nära med hjälpmedel såsom rullstol. Höjden på den del av korgen man plockar disken ifrån är mellan 80 och 90 cm och kan nås från sittande.

Någon av banorna har korgar som ser ut som på den högra bilden. Här är det sten runt om som är svårframkomligt med rullstol och rullator. Gruppen konstaterar att gräs är bättre, alternativt om man har småkornigt packat grus i stället för den sortens grus man använt här.

Bild 9. Träspång vid dike.

Bild 10. Hög kant vid spång

På några platser mellan banorna tar man sig fram över grunda diken på träspånger. Dessa är nötta och i dåligt skick, de saknar avvåkningsskydd samt räcken och det är dessutom på flera ställen en höjdskillnad mellan spången och marken. De är inte tillgängliga för hjulförsedda hjälpmedel som rullstol eller om man har en barnvagn och de kan utgöra en säkerhetsrisk. Gruppen rekommenderar att dessa byts ut, helst till träspånger med räcken på bägge sidor. Om det inte är möjligt bör de åtminstone ha avvåkningsskydd. De bör även grävas ned så att det inte blir en kant mellan marken och spången.

Övriga bekvämligheter

Bild 11. Infoskylt

Bild 12. Kur med varuautomat.

Vid disk golfbanorna finns det en infoskylt med all information om banorna på tre olika språk. Det finns även en liten "kur" med sittplats samt varuautomat. Skylten och den lilla byggnaden kommer man till om man går upp på ett trädäck, vilket är oåtkomligt med hjulförsedda hjälpmedel. Höjden på trädäcket är 20 cm och för att få en ramp med godkänd lutning, som är enkel för någon med rullstol att ta sig upp för på egen hand, behöver längden på rampen vara 4 meter (5 graders lutning). Hela trädäcket behöver avvåkningsskydd för att förhindra olyckor. Ett avvåkningsskydd kan utgöras av en låg list längs med trädäckets kant.

Bild 13. Vattenkran.

Bakom infoskylten och byggnaden (på marknivå) finns vattenkran där besökare kan tvätta händer eller hämta dricksvatten. För att komma fram till vattenkranen måste man ta sig över sand (från ena hållet) alternativt grovt krossgrus (från andra hållet), bägge markunderlag är svårframkomliga med hjulförsedda hjälpmedel. Även själva kranen upplevs som ganska svår att använda, den kan till exempel inte användas med en hand. En kran som är lättare att använda skulle vara att föredra.

En bit från vattenkranen finns en stor fyrkantig soptunna där besökare slänger sitt skräp. Locket sitter högt och är tungt, från ett sittande läge är det svårt att öppna. Gruppen föreslår att det även finns en mindre soptunna, som alternativ till den stora soptunnan.

Toalett finns i form av bajamaja på området. Toaletten är inte tillgänglig och svår att både hitta och att ta sig till om man har problem med rörligheten. Skyltningen är oklar och behöver göras tydligare, det finns en skylt intill infoskylten men gruppen upplever att den inte pekar i riktning mot toaletten.

Bild 14. Väg till toalett.

Bild 15. Bajamaja.

Toaletten är på en undanskyddad plats och man behöver ta sig uppför en brant backe med löst grus.

Det finns tillgängliga bajamajor som alternativ till vanliga, som även personer med exempelvis rullstol kan använda. Även om man inte väljer en sådan, så går det ändå att underlätta för fler att använda toaletten om den flyttas till en annan plats. De som använder rullstol men klarar att gå några steg,

personer som använder rullator, samt de som har svårigheter att gå uppför en brant backe skulle få lättare att använda toaletten om den flyttades till en plats närmare parkeringen på plan mark. Vi konstaterar även att det saknas möjlighet att tvätta händerna vid toaletten.

Skyltningen intill vägen som går upp till toaletten är svårtydd, det är bättre att använda godkända och etablerade symboler, se exempel intill, som kan kompletteras t.ex. med ordet "dass".

Bild 16. Skylt vid väg till toaletten.

Bild 16. Exempel på herr och dam-symbol.

Slutsatser och gruppens rekommendationer

Funktionsrätt Ålands tillgänglighetsgrupp tycker att det är mycket positivt att Vesterkalmare disk golf vill öka sin tillgänglighet. Platser som är lätta att ta sig fram på är bra för alla och kan gynna många grupper. Det som underlättar för någon med rullstol gör det också lättare att ta sig fram med en barnvagn till exempel.

Vi anser att den del av disk golfanläggningen som finns på plan mark med ganska enkla medel kan göras tillgänglig för fler. Redan nu kan även personer med nedsatt rörlighet spela disk golf här, även om vissa delar av anläggningen inte är helt och fullt tillgänglig. Med anpassningar som underlättar för fler kan Vesterkalmare disk golf bli en tillgänglig plats att besöka.

De viktigaste åtgärderna som behöver göras är att se till att det inte finns hinder som äventyrar säkerheten, såsom trasiga träspänger och gropar man kan ramla ner i. Detta är sådant som med relativt enkla medel kan åtgärdas. En ramp upp till infoskylten samt flytt av toaletten är också åtgärder som gruppen rekommenderar disk golfen att prioritera. Att underhåll sköts så att exempelvis gräsmattor hålls välklippta är också en viktig tillgänglighetsaspekt.

Vi önskar Vesterkalmare Disc Golf stort lycka till med sitt arbete och framtida satsningar!

Mariehamn, 12 september 2025

Karl Wahlman

Verksamhetsledare

Erika Elfsberg

Kommunikatör

Funktionsrätt Åland rf
Skarpansvägen 30, 22100 Mariehamn
+358 (0)18 22 360, info@handicampen.ax
www.handicampen.ax